

మొహమ్మద్ ఖాన్ మెహబూబ్ ఖాన్ పతాన్

వర్యెస్

మహారాష్ట్ర రాష్ట్రం

ఫిబ్రవరి 3, 1997

[ఎం. ఎం. పుంచి మరియు కె. టి. థామస్, న్యాయమూర్తులు.]

అవినీతి నిరోధక చట్టము, 1947: విభాగం 4 (1).

ఊహ - ఉద్భవించడం యొక్క - సంతృప్తి - నిర్వహించింది : ప్రొసిక్యూషన్ నిరూపించినప్పుడు మాత్రమే పొందినది "సంతృప్తి" అన్నది ఉద్భవించింది - "సంతృప్తి" అనే పదం గ్రహీత యొక్క ఆనందం లేదా సంతృప్తికి ఏదైనా అంగీకరించడాన్ని సూచిస్తుంది - నిందితుడు అందుకున్నది చట్టబద్ధమైన అపరాధములకు సంబంధించినదని సహేతుకమైన సందేహం ఉంటే అతను సందేహం యొక్క ప్రయోజనానికి అర్హుడు - అవినీతి నిరోధక చట్టము, 1988, సె. 20-సాక్ష్యముల చట్టము, 1872, సె.114-శిక్షాస్ఫృతి, 1860, సె.161.

పదాలు మరియు పదబంధాలు :

"సంతృప్తి" - అంటే అర్థం - అవినీతి నిరోధక చట్టము, 1947 లోని సె. 4 (1) సందర్భంలో.

అప్పీలుదారు - నిందితుడు భారతీయ శిక్షాస్ఫృతి, 1860 లోని సెక్షన్ 161 మరియు అవినీతి నిరోధక చట్టము, 1947 లోని సెక్షన్ 5 (1) (డి) తో చదివిన సెక్షన్ 5 (2) కింద రూ. 60 లను చట్ట విరుద్ధమైన సంతృప్తిగా పొందినందుకు దోషి అయ్యాడు. అప్పీలుదారుకు ఒక సంవత్సరం జైలు శిక్ష మరియు ప్రతి లెక్కలో రూ. 200 శిక్ష వేయడం జరిగింది. ఉన్నత న్యాయస్థానం నేరారోపణ మరియు శిక్షను ధృవీకరించింది. అందుకే ఈ అప్పీల్.

ప్రొసిక్యూషన్ ప్రకారం, అప్పీలుదారు ఒక సబ్ రిజిస్ట్రార్. అప్పీలుదారు యొక్క అధికారిక విధుల్లో, ఇతర విషయాలతో పాటు, రిజిస్టర్ డాక్యుమెంట్ల ధృవీకరించబడిన కాపీల కోసం దరఖాస్తులను స్వీకరించడం మరియు అటువంటి కాపీలు జారీ చేయడం వంటివి ఉన్నాయి.

ఫిర్యాదుదారునికి మూడు అమ్మకపు పత్రాల ధృవీకరించబడిన కాపీలు అవసరం. అతను అప్పీలుదారుని సంప్రదించినప్పుడు, స్టాంప్ పేపర్ పై అవసరమైన దరఖాస్తులను సమర్పించమని, ప్రతి ధృవీకరించబడిన కాపీకి రూ. 20 లు చెల్లించమని చెప్పాడు. ఈ విషయాన్ని ఫిర్యాదుదారుడు అవినీతి నిరోధక శాఖకు ఫిర్యాదు చేశారు. అప్పీలుదారుని రెడ్ హ్యూండెడ్ గా పట్టుకోవడానికి ఒక ఉచ్చు ఏర్పాటు చేయబడింది. ఫిర్యాదుదారుడు అప్పీలుదారు కార్యాలయానికి వెళ్లి, తనకు అవసరమైన అమ్మకపు పత్రాల కాపీల కోసం దరఖాస్తులను సమర్పించి, ఆ పై రూ. 60 అప్పీలుదారుకు చెల్లించాడు. అప్పీలుదారు తన చొక్కా జేబులో మొత్తాన్ని ఉంచిన వెంటనే, ఫిర్యాదుదారుడు వేచి ఉన్న అవినీతి నిరోధక బృందానికి ఒక సంకేతాన్ని పంపాడు, వారు కార్యాలయానికి వెళ్లి అతన్ని రెడ్ హ్యూండెడ్ గా పట్టుకున్నారు.

అప్పీలుదారు ఈ మొత్తాన్ని ముందస్తు(అడ్వాన్స్) డబ్బుగా అందుకున్నారని, అమలులో ఉన్న నిబంధనల ప్రకారం అతను వసూలు చేయాల్సి ఉందని వాదించారు. అప్పీలుదారు యొక్క తదుపరి కేసు ఏమిటంటే, అతను పుస్తకాలలో ఏదైనా నమోదు చేయడానికి ముందే ఫిర్యాదుదారు నుండి చట్టవిరుద్ధమైన సంతృప్తి పొందాడనే ప్రాతిపదికన అవినీతి నిరోధక అధికారులు అతన్ని పట్టుకున్నారు. అప్పీలుదారు వాదనను ట్రయల్ కోర్టుతో పాటు ఉన్నత న్యాయస్థానం కూడా తిరస్కరించింది. అందుకే ఈ అప్పీల్.

అప్పీల్ ను అనుమతించిన ఈ కోర్టు : 1.1. అవినీతి నిరోధక చట్టం, 1947లోని సెక్షన్ 4(1) ప్రకారం చట్టపరమైన అంచనాపై చర్య తీసుకోవడానికి ప్రాథమిక షరతు ఏమిటంటే, నిందితుడికి లభించినది సంతృప్తి అని ప్రాసిక్యూషన్ నిరూపించాలి. "సంతృప్తి" అనే పదం ఈ చట్టములో నిర్వచించబడలేదు. "సంతృప్తి" అనే పదం గ్రహీత యొక్క ఆనందం లేదా సంతృప్తికి ఏదైనా అంగీకరించడాన్ని సూచించడానికి సెక్షన్ 4 (1) లో ఉపయోగించబడుతుంది. చెల్లించిన డబ్బు గ్రహీత వ్యక్తిగత సంతృప్తి లేదా ఆనందం కోసం కాకపోతే, అది విభాగంలో ఉపయోగించిన అర్థంలో సంతృప్తి కాదు. చెల్లించిన డబ్బు చట్టబద్ధమైన వసూళ్లు లేదా చట్టపరమైన వేతనం కోసం కాదని ప్రాసిక్యూషన్ రుజువు చేస్తే తప్ప, చట్టంలోని సెక్షన్ 4(1)లో ఉద్దేశించిన చట్టం యొక్క ఊహను కోర్టు ఆశ్రయించదు, అయితే వాస్తవాన్ని ఎవిడెన్స్ యాక్ట్, 1872లోని సెక్షన్ 114లో ఏ దశలోనైనా ఊహించినట్లు సరైన అంచనా వేయకుండా కోర్టు నిరోధించలేదు. [834-డి-ఎఫ్]

ఆక్స్ఫర్డ్ అడ్వాన్స్డ్ లెర్నర్స్ డిక్షనరీ ఆఫ్ కరెంట్ ఇంగ్లీష్, సూచించబడింది.

-1.2. తక్షణ కేసులో, అప్పీలుదారు ఫిర్యాదుదారునికి తాను రూ. 20/- ప్రతి కాపీ కోసం భరించాలని చెప్పినప్పుడు, అతను "అడ్వాన్స్" అనే పదాన్ని ఉపయోగించలేదనేది కేవలం వాస్తవం అతనికి కావలసింది ఫిర్యాదుదారు నుండి చట్టబద్ధంగా వసూలు చేయాల్సిన ముందస్తు మొత్తం కాదని నిర్ధారించడానికి సరిపోదు. అదే విధంగా ఆ మొత్తాన్ని అతని జేబులో పెట్టుకోవడం అది అతని కోసం ఉద్దేశించబడిందని నిర్ధారించడానికి నిర్ణయాత్మకమైనది కాదు. బహుశా ఆ రోజు మొత్తం మూసివేయబడే వరకు డబ్బును భద్రంగా ఉంచే మార్గం అదే అయి ఉండవచ్చు. అంతే కాకుండా, అప్పీలుదారుడు మొత్తాన్ని సేకరించిన వెంటనే ఫిర్యాదుదారుడు సంకేతాన్ని ప్రసారం చేశాడు, ఇది వెంటనే అవినీతి నిరోధక దళం సభ్యులు అతనిని చుట్టుముట్టడంతో అనుసరించబడింది. అందువల్ల అక్కడ అప్పీలుదారుకు రిజిస్టర్లో నమోదు చేయడానికి లేదా రసీదు సిద్ధం చేయడానికి తగినంత విరామం ఉండకపోవచ్చు. పైన పేర్కొన్న కారణాల వల్ల, ఫిర్యాదుదారు నుండి అప్పీలుదారు సేకరించినవి అమ్మకపు పత్రాల మూడు కాపీల కోసం దరఖాస్తు చేసే ఏ వ్యక్తి నుండి అయినా వసూలు చేయడానికి చట్టబద్ధంగా బాధ్యత వహించిన భారములు కావచ్చనే సహేతుకమైన సందేహం ఉంది. అటువంటి పరిస్థితిలో పైన పేర్కొన్న సందేహం యొక్క ప్రయోజనాన్ని అప్పీలుదారుకు విస్తరించడం మాత్రమే సరైనది మరియు న్యాయమైనది. అందువల్ల, దిగువ కోర్టులు అప్పీల్ పై జారీ చేసిన నేరారోపణ మరియు శిక్షను పక్కన పెట్టాలి. [836 - బి-ఎఫ్]

ధన్వంత్రాయ్ బల్వంత్రాయ్ దేశాయ్ వర్సెస్ మహారాష్ట్ర రాష్ట్రం, ఎ ఐ ఆర్ (1964) ఎస్ సి 575, పై ఆధారపడింది.

క్రిమినల్ అప్పీల్ న్యాయ నిర్ణయ పరిధి : క్రిమినల్ అప్పీల్ నెం. 381/1990.

సిఆర్ఎల్ ఎ. నెం. 129/1988 లో బాంబే ఉన్నత న్యాయస్థానం యొక్క 16.2.90 నాటి తీర్పు మరియు ఉత్తర్వు నుండి.

అప్పీలుదారు కోసం డా. ఆర్.బి. మసూకర్ మరియు కె.ఎల్.తనేజ

ప్రతివాది కోసం ఎస్. ఎం. జాదవ్.

న్యాయస్థానం యొక్క తీర్పు వెలువరించింది

థామస్, న్యాయమూర్తి. అప్పీలుదారు మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వంలోని రిజిస్ట్రేషన్ విభాగంలో సబ్ రిజిస్ట్రార్ గా పనిచేశారు. లాతుర్లోని ప్రత్యేక న్యాయమూర్తి అతన్ని సెక్షన్ 161 ఐపిసి మరియు అవినీతి నిరోధక చట్టము, 1947 (సంక్షిప్తంగా 'చట్టము') లోని సెక్షన్ 5 (1) (డి) తో చదివిన సెక్షన్ 5 (2) తో పాటు కింద రూ. 60 చట్టవిరుద్ధమైన చట్టవిరుద్ధ సంతృప్తి కోసం షెషెరావ్ పాటిల్ ఎఫ్ (పిడబ్ల్యూ-1) నుండి తీసుకున్నందుకు అరడిని దోషిగా నిలిపారు. అప్పీలుదారునికి ఒక సంవత్సరం కఠిన కారాగార శిక్ష మరియు ప్రతి లెక్కలో రూ. 200 అపరాధ రుసుము వేశారు. బాంబే ఉన్నత న్యాయస్థానం (ఔరంగాబాద్ బెంచ్) నేరారోపణ మరియు శిక్షను ధృవీకరించింది మరియు అప్పీలుదారు దాఖలు చేసిన అప్పీల్ ను కొట్టివేసింది.

సబ్-రిజిస్ట్రార్ యొక్క అధికారిక విధుల్లో, ఇతర విషయాలతోపాటు, రిజిస్ట్రార్ డాక్యుమెంట్ల ధృవీకరించబడిన కాపీల కోసం దరఖాస్తులను స్వీకరించడం మరియు అటువంటి కాపీలను జారీ చేయడం. అప్పీలుదారు నిలంగా రిజిస్ట్రీ కార్యాలయంలో సబ్ రిజిస్ట్రార్ గా ఉన్నారు. తపాలా శాఖ ఉద్యోగి అయిన పిడబ్ల్యూ-1 శేషెరావ్ పాటిల్ కు మూడు అమ్మకపు పత్రాల ధృవీకరించబడిన కాపీలు అవసరమయ్యాయి. అతను అప్పీలుదారుని సంప్రదించినప్పుడు, స్టాంప్ పేపర్ పై అవసరమైన దరఖాస్తులను సమర్పించమని మరియు రూ. 20 ప్రతి ధృవీకరించబడిన కాపీకి చెల్లించమని చెప్పాడు. పిడబ్ల్యూ-1 విషయాన్ని అవినీతి నిరోధక శాఖకు తెలియజేశాడు. అప్పీలుదారును నెత్తుటి చేతులతో పట్టుకోవడానికి ఒక ఉచ్చు ఏర్పాటు చేయబడింది. 8.8.1986 తేదీన, PW-1 అప్పీలుదారు కార్యాలయానికి వెళ్లి, తనకు అవసరమైన అమ్మకపు పత్రాల కాపీల కోసం దరఖాస్తులను సమర్పించి, ఆపై అతను రూ. 60 అప్పీలుదారుకు చెల్లించాడు. అప్పీలుదారు తన చొక్కా జేబులో మొత్తాన్ని ఉంచిన వెంటనే పిడబ్ల్యూ-1 వేచి ఉన్న అవినీతి నిరోధక బృందానికి సిగ్నల్ పంపాడు, వారు కార్యాలయానికి వెళ్లి అతన్ని రెడ్ హాండెడ్ గా పట్టుకున్నారు. ఇవి అప్పీలుదారుకు సంబంధించి కనుగొనబడిన వాస్తవాలు.

అప్పీలుదారుడు పిడబ్ల్యూ-1 నుండి రూ. 60 మొత్తాన్ని అందుకున్నాడనే వివాదానికి ఎటువంటి అవకాశం లేదు. వాస్తవానికి, అప్పీలుదారు యొక్క న్యాయవాది పైన గౌరవ తీర్పును వ్యతిరేకించలేదు. అప్పీలుదారు యొక్క వైఖరి ఏమిటంటే, అమలులో ఉన్న నిబంధనల ప్రకారం అతను వసూలు చేయాల్సిన మొత్తాన్ని ముందస్తు డబ్బుగా అందుకున్నాడని, అతని తదుపరి కేసు ఏమిటంటే, అతను పుస్తకాలలో ఏదైనా నమోదు చేయడానికి ముందే అతను పిడబ్ల్యూ-1 నుండి చట్ట విరుద్ధమైన సంతృప్తిని పొందాడనే ప్రాతిపదికన అవినీతి నిరోధక అధికారులు అతన్ని పట్టుకున్నారు.

అప్పీలుదారుని విచారణ న్యాయమూర్తి క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ లోని సెక్షన్ 313 కింద ప్రశ్నించినప్పుడు, ఇతర విషయాలతో పాటు, ఇలా పేర్కొన్నాడు : "7.8.1986 న డి ఫిర్యాదుదారు నా కార్యాలయానికి వచ్చి మూడు అమ్మకపు పత్రాల కాపీలు అవసరమని నాకు చెప్పారు. మూడు దరఖాస్తులను లిఖితపూర్వకంగా సమర్పించి రూ. 20 ప్రతి కాపీకి ముందుగానే చెల్లించాలి. 8.6.1986 లో లాయర్ నాకు దరఖాస్తులు ఇచ్చి ప్రతి కాపీ కోసం రూ. 20 లు ముందస్తుగా చెల్లించాడు. ఈ విధంగా అతను మొత్తం రూ. 60 లు చెల్లించాడు. నేను రసీదు జారీ చేయబోతున్నాను కానీ అప్పుడే ప్రజలు నా కార్యాలయంలోకి పరుగెత్తారు, అందువల్ల నేను రసీదులు జారీ చేయలేకపోయాను". అతని వాదనను విచారణ న్యాయమూర్తితో పాటు ఉన్నత న్యాయస్థానం కూడా తిప్పికొట్టింది. ఉన్నత న్యాయస్థానం యొక్క ఏక న్యాయమూర్తి నేరారోపణ మరియు శిక్షను ధృవీకరించేటప్పుడు ప్రధానంగా చట్టము సెక్షన్ 4 (1) లో ఊహించిన శాసనము యొక్క ఊహపై ఆధారపడింది.

కొన్ని విస్తృత సంభావ్యతను పరిగణనలోకి తీసుకోవడంలో రెండు కోర్టులు విఫలమయ్యాయని, దీని ఫలితంగా అతను ఆ మొత్తాన్ని చట్టవిరుద్ధమైన సంతృప్తిగా అందుకున్నారని తప్పుడు నిర్ధారణకు వచ్చిందని అప్పీలుదారు తరపు న్యాయవాది వాదించారు.

ఈ చట్టము సెక్షన్ 4 (1) లో పరిగణించబడిన శాసనము యొక్క ఊహ, అవినీతి నిరోధక చట్టము, 1988 లోని సెక్షన్ 20 (1) లో పేర్కొన్న చట్టపరమైన ఊహకు సమానంగా ఉంటుంది. చట్టంలోని సెక్షన్ 4(1) నిర్ణీత ప్రాతిపదికన రుజువుపై అతను తృప్తిని ఒక ప్రేరణగా లేదా బహుమతిగా అంగీకరించాడు "విరుద్ధంగా రుజువు చేయబడితే తప్ప, అది ఊహించబడాలి". ఉప-విభాగంలో పేర్కొన్న ప్రాథమిక షరతు ప్రాసిక్యూషన్ ద్వారా సంతృప్తి చెందినట్లయితే, అధికారిక కార్యం చేయడానికి ప్రజా సేవకుడు/ దోషి సంతృప్తిని ప్రతిఫలంగా అంగీకరించాడు అనే ప్రాతిపదికన ముందుకు సాగడానికి కోర్టు చట్టబద్ధంగా కట్టుబడి ఉంటుంది. దీనికి విరుద్ధంగా నిరూపించడానికి భారం నిందితుడికి బదిలీ చేయబడుతుంది. కానీ నిందితుడు అంగీకరించినది సంతృప్తి అని ప్రాసిక్యూషన్ నిరూపించే వరకు ఇటువంటి బదిలీ అవసరం లేదు. వాస్తవానికి న్యాయస్థానం చట్టము సెక్షన్ 4 (1) ప్రకారం కూడా ప్రాంగణంలో అంచనాలను వేయవచ్చు, ఎందుకంటే సాక్ష్యము చట్టంలోని సెక్షన్ 114 కోర్టుకు అలా చేయడానికి అధికారం ఇస్తుంది. కానీ సాక్ష్యము చట్టంలోని సెక్షన్ 114 కింద ఉన్న ఊహకు, చట్టము లోని సెక్షన్ 4 (1) కింద ఉన్న చట్టపరమైన ఊహకు మధ్య ఉన్న వ్యత్యాసం ఏమిటంటే, మొదటిది కింద కోర్టు కూడా నిరాకరించగలదు కాబట్టి అంచనాలు

వేయడం మాత్రమే వివేచనాత్మకం, కానీ సెక్షన్ 4 (1) కింద దీనికి విరుద్ధంగా నిరూపించడానికి భారం నిందితుడికి బదిలీ చేయబడినందున ఊహపై ముందుకు సాగడం కోర్టుకు బాధ్యత. (ధన్వంత్రాయ్ బల్వంత్రాయ్ దేశాయ్ వర్సెస్ మహారాష్ట్ర రాష్ట్రం, ఎ ఐ ఆర్ (1964) ఎస్ సి 575).

చట్టంలోని సెక్షన్ 4(1) కింద చట్టపరమైన భావనపై చర్య తీసుకోవడానికి ప్రాథమిక షరతు ఏమిటంటే, నిందితుడికి లభించినది తృప్తి అని ప్రాసిక్యూషన్ నిరూపించి ఉండాలి. "సంతృప్తి" అనే పదం ఈ చట్టములో నిర్వచించబడలేదు. అందువల్ల దాని సాహిత్యపరమైన అర్థాన్ని అర్థం చేసుకోవాలి. ఆక్స్ఫర్డ్ అడ్వాన్స్ లెర్నర్స్ డిక్షనరీ ఆఫ్ కరెంట్ ఇంగ్లీష్ లో, ఈ పదం ఉంది. "సంతృప్తి అంటే "ఆనందం లేదా సంతృప్తిని ఇవ్వడం" అనే అర్థాన్ని కలిగి ఉన్నట్లు చూపబడింది. "సంతృప్తి" అనే పదాన్ని సెక్షన్ 4 (1) లో గ్రహీత యొక్క ఆనందం లేదా సంతృప్తికి ఏదైనా అంగీకరించడాన్ని సూచించడానికి ఉపయోగిస్తారు. డబ్బు చెల్లింపు అనేది గ్రహీత యొక్క వ్యక్తిగత సంతృప్తి లేదా ఆనందం కోసం కాదంటే, ఇది విభాగంలో ఉపయోగించిన అర్థంలో సంతృప్తి కాదు. మరో మాటలో చెప్పాలంటే, చెల్లించిన డబ్బు ఏ చట్టబద్ధమైన సేకరణ లేదా చట్టపరమైన వేతనం కోసం కాదని ప్రాసిక్యూషన్ నిరూపించకపోతే, చట్టము యొక్క సెక్షన్ 4 (1) లో పరిగణించబడే చట్టము యొక్క ప్రతిపాదనను కోర్టు ఆశ్రయించదు, అయితే కోర్టు సాక్ష్యము చట్టములోని సెక్షన్ 114 లో పేర్కొన్న విధంగా ఏ దశలోనైనా వాస్తవాన్ని తగు విధముగా విధంగా ఊహించడాన్ని నిరోధించదు.

ఇక్కడ కీలకమైన ప్రశ్న, అవలంబించిన రక్షణ వెలుగులో, రూ. 60 పి డబ్ల్యూ-1 ద్వారా చెల్లించబడినది అప్పీలుదారు యొక్క వ్యక్తిగత సంతృప్తి లేదా ఆనందం కోసం డబ్బు చట్టబద్ధమైన సేకరణగా స్వీకరించబడిందా లేదా అనే సందేహానికి కారణం ఉంటే, అప్పీలుదారుకు దాని ప్రయోజనం నిరాకరించబడదు.

కీలకమైన విషయము వ్యవహారించేటప్పుడు ఈ సందర్భంలో కొన్ని విస్తృత అంశాలను మనం గుర్తుంచుకోవాలి. మొదటిది ఏమిటంటే, అప్పీలుదారు స్థిరంగా చెబుతున్నదేమిటంటే సబ్ రిజిస్ట్రీ కార్యాలయం నుండి ధృవీకరించబడిన కాపీల జారీని నియంత్రించే నిబంధనల ప్రకారం, దరఖాస్తుదారు కొన్ని భారములు చెల్లించాల్సి ఉంటుంది, వెతకడానికి కావలసిన రుసుము కాకుండా, మొత్తం కాపీ చేయవలసిన అచ్చుప్రతిల (మాన్యుస్క్రిప్ట్స్) నిడివి మీద ఆధారపడి ఉంటుంది, రెండవది, పిడబ్ల్యూ-1 శేషేరావ్ పాటిల్ స్వయంగా ధృవీకరించబడిన కాపీల కోసం దరఖాస్తులు సమర్పించినప్పుడు ప్రతి కాపీకి అవసరమైన భారములు గురించి తనకు తెలియదని అంగీకరించారు.

ఆయన మాటల్లోనే-" నేను కాపీల కోసం దరఖాస్తు చేసినప్పుడు , ఒక్కో కాపీకి ఎంత వసూలు చేస్తారన్న దానిపై అవగాహన లేదు. నిందితుడు ప్రతి కాపీకి రూ. 20లు అడిగినప్పుడు అతను లంచం డిమాండ్ చేస్తున్నాడని నేను భావించాను". కాబట్టి ఇది పిడబ్ల్యు-1 యొక్క ఊహ మాత్రమే మరియు అప్పీలుదారు అతనికి చెప్పినది కాదు. మూడవ విశేషం ఏమిటంటే, దరఖాస్తులను సమర్పించినప్పుడు అప్పీలుదారు పిడబ్ల్యు-1 ను రూ. 20 లు ప్రతి కాపీకి మరియు డబ్బు ఇచ్చినప్పుడు అప్పీలుదారు అప్పుడు హాజరైన అందరి సమక్షంలో దానిని లెక్కించి తన జేబులో పెట్టుకున్నాడు.

పైన పేర్కొన్న సందర్భంలో మనం మహారాష్ట్ర రిజిస్ట్రేషన్ మాన్యువల్ యొక్క సంబంధిత నియమాలను పరిశీలించవచ్చు. 345 నుండి 355 వరకు నియమాలు "శోధనలు మరియు తనిఖీలు మరియు కాపీల మంజూరు మొదలైన వాటికి" సంబంధించినవి. రూల్ 346 లోని భౌతిక పదాలు ఇవి: "కాపీ కోసం దరఖాస్తు టెండర్ చేసినప్పుడు, దరఖాస్తుదారుడు పేర్కొన్న మొత్తం కాలానికి వెతకడానికి అయ్యే రుసుమును భరించడానికి తగిన మొత్తాన్ని ముందుగానే జమ చేయాల్సి ఉంటుంది. "రూల్ 347 (iv) ఇలా చదువబడుతుంది: కాపీ కోసం ఒక దరఖాస్తు వ్యక్తిగతంగా సమర్పించినప్పుడు మరియు రుసుము చెల్లించినప్పుడు, కాపీ డెలివరీకి సిద్ధంగా ఉండే సంభావ్య తేదీ మరియు దరఖాస్తు యొక్క సీరియల్ నంబర్ రసీదు మీద మరియు కౌంటర్ ఫాయిల్లో ధృవీకరించబడాలి. "రూల్ 348 (i)-"శోధనలు మరియు కాపీల కారణంగా వ్యక్తిగతంగా లేదా మనీ ఆర్డర్ ద్వారా దరఖాస్తుదారులు చెల్లించిన ఫీజు లేదా డిపాజిట్ లేదా మొత్తం చెల్లింపు రిజిస్టర్ ను ప్రతి కార్యాలయంలో అనుబంధం XXXIX రూపంలో నిర్వహించాలి".

పై నిబంధనలను చదివితే, అప్పీలుదారు సూచించిన రిజిస్ట్రో పిడబ్ల్యు-1 నుండి సేకరించిన మొత్తానికి సంబంధించి నమోదు చేసి ఉంటే మరియు అతను ప్రతి కాపీకి 20 మొత్తం చెల్లించినట్లు రసీదును సిద్ధం చేసి ఉంటే, చెల్లించిన మొత్తం అప్పీలుదారు సంతృప్తి కోసం అన్న వివాదానికి ఎటువంటి అవకాశం ఉండేది కాదు.

ఉన్నత న్యాయస్థానం విద్యాధిక సింగిల్ జడ్జి అప్పీలుదారు అభ్యర్థనను తిప్పికొట్టడానికి మూడు ప్రధాన కారణాలను ప్రముఖంగా ప్రస్తావించారు. మొదటిది , అప్పీలుదారు పిడబ్ల్యు-1 తో ఏదైనా అడ్వాన్స్ గురించి మాట్లాడినట్లు చూపించడానికి ఎటువంటి సాక్ష్యము లేదు. రెండవది, అప్పీలుదారు ఆ మొత్తాన్ని సొరుగులో(డ్రాయర్లో) ఉంచే బదులు తన జేబులో ఉంచుకున్నాడు. మూడవది, అప్పీలుదారు ఎటువంటి రసీదును జారీ చేయలేదు, దీనికి విరుద్ధంగా కాపీలు వసూలు చేసుకోడానికి

వచ్చే సోమవారం లేదా మంగళవారం కార్యాలయానికి రావాలని అప్పీలుదారు పిడబ్ల్యూ-1కి చెప్పారు. పై కారణాల వల్ల సింగిల్ జడ్జి ఎటువంటి చట్టపరమైన భారములు చెల్లించలేదని తేల్చిచెప్పారు.

సాక్ష్యము నిశితంగా పరిశీలిస్తే ఆ మూడు కారణాలలో ప్రతిదానిపై భిన్నమైన ప్రొఫైల్ బయటపడుతుంది. సబ్-రిజిస్ట్రార్ దరఖాస్తుదారున్ని రూ. 20 ప్రతి కాపీకి భరించాలని, అతను బయానా ("అడ్వాన్స్") అనే పదాన్ని ఉపయోగించలేదని కేవలం వాస్తవం అతను కోరుకునేది దరఖాస్తుదారు నుండి చట్టబద్ధంగా వసూలు చేయాల్సిన ముందస్తు మొత్తం కాదని నిర్ధారించడానికి సరిపోదు. అదే విధంగా ఆ మొత్తాన్ని అతని జేబులో ఉంచుకునే చర్య, అది తన కోసమే ఉద్దేశించబడిందని నిర్ధారించడం నిర్ణయాత్మకమైనది కాదు. బహుశా ఆ రోజు మొత్తం మూసివేయబడే వరకు డబ్బును సురక్షితంగా ఉంచే విధానం అయి ఉండవచ్చు. మూడవ కారణాన్ని అప్పీలుదారుకు వ్యతిరేకంగా ఉపయోగించలేము ఎందుకంటే అప్పీలుదారుడు మొత్తాన్ని సేకరించిన వెంటనే పిడబ్ల్యూ-1 ద్వారా సిగ్నల్ ప్రసారం చేయబడింది, ఇది వెంటనే అవినీతి నిరోధక దళం సభ్యులు అతన్ని చుట్టూముట్టడంతో అనుసరించబడింది. అందువల్ల అప్పీలుదారుకు రిజిస్ట్రార్ల నమోదు చేయడానికి లేదా రసీదు సిద్ధం చేయడానికి తగినంత వ్యవధి లేదు. ధృవీకరించబడిన కాపీలను సేకరించడానికి మళ్ళీ ఎప్పుడు అక్కడికి వెళ్లాలో పిడబ్ల్యూ1 అడిగిన ప్రశ్నకు సమాధానంగా మాత్రమే వచ్చే సోమవారం లేదా మంగళవారం మళ్ళీ కార్యాలయానికి రావాలని అప్పీలుదారు పిడబ్ల్యూ1కి చెప్పినట్లు సాక్ష్యము చూపిస్తున్నాయి.

పైన పేర్కొన్న కారణాల వల్ల మేము ఒక సహేతుకమైన సందేహాన్ని కలిగి ఉన్నాము, పిడబ్ల్యూ-1 నుండి అప్పీలుదారు సేకరించినవి అమ్మకపు పత్రాల మూడు కాపీల కోసం దరఖాస్తు చేసే ఏ వ్యక్తి నుండి అయినా వసూలు చేయడానికి చట్టబద్ధంగా బాధ్యత వహించే భారములు కావచ్చని అంగీకరించిన వాస్తవాలు. అటువంటి పరిస్థితిలో పైన పేర్కొన్న సందేహం యొక్క ప్రయోజనం ఈ వ్యాజ్యం యొక్క చివరి దశ అయినప్పటికీ అప్పీలుదారుకు విస్తరించడం సమ్మతమైనది మరియు న్యాయమైనది.

అందువల్ల, మేము అప్పీలుదారుకు విధించిన శిక్ష విధింపును మరియు శిక్షను తోసివేస్తాము మరియు అభియోగాలు మోపిన నేరాల నుండి అతన్ని నిర్దోషిగా ప్రకటిస్తాము. అతని జామీను బాండు విడుదల(డిస్చార్జ్) అవుతుంది.

అప్పీల్ అనుమతించబడింది.